

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 10.10.2007
COM(2007) 575 final

**COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

O politică maritimă integrată pentru Uniunea Europeană

{COM(2007) 574 final}
{SEC(2007) 1278}
{SEC(2007) 1279}
{SEC(2007) 1280}
{SEC(2007) 1283}

COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

O politică maritimă integrată pentru Uniunea Europeană

1. REZUMAT

Mările sunt energia vitală a Europei. Spațiile maritime și zonele de coastă ale Europei sunt esențiale pentru bunăstarea și prosperitatea sa; ele sunt rutele comerciale ale Europei, regulator climatic, surse de aprovizionare cu alimente, energie și resurse, precum și un spațiu preferat de reședință și recreare al cetățenilor europeni.

Interacțiunile noastre cu marea sunt mai intense, mai variate și creează pentru Europa o valoare suplimentară fără precedent. Cu toate acestea, presiunea începe să se facă simțită. Relația noastră cu oceanele a ajuns într-un moment de răscruce.

Pe de o parte, tehnologia și cunoștințele de care dispunem ne permit să exploatăm mai mult bogățiile mării și din ce în ce mai mulți oameni se stabilesc în zonele de coastă ale Europei pentru a beneficia de aceste bogății. Pe de altă parte, efectul cumulat al tuturor acestor activități conduce la conflicte de utilizare și la deteriorarea mediului marin de care depinde restul lucrurilor.

Europa trebuie să răspundă acestei provocări, iar în contextul globalizării și al schimbărilor climatice rapide, aceasta devine o urgență.

Comisia Europeană a recunoscut acest fapt și a demarat un proces amplu de consultare și analiză privind relația Europei cu marea¹. Acesta a suscitat numeroase reacții ale părților interesate, ceea ce dovedește potențialul enorm al mărilor, precum și dimensiunea provocării dacă dorim ca acest potențial să fie pus în valoare în mod durabil. De asemenea, procesul de consultare a furnizat o multitudine de idei despre modul în care Europa poate răspunde acestei provocări.

Pornind de la aceste contribuții valoroase, Comisia propune o politică maritimă integrată pentru Uniunea Europeană, bazată pe recunoașterea clară a interconexiunilor dintre toate aspectele legate de mările și oceanele Europei și a necesității elaborării în comun de politici maritime pentru a beneficia din plin de rezultatele preconizate.

Această abordare intersectorială integrată a fost sprijinită puternic de toate părțile interesate. Punerea sa în aplicare va necesita o cooperare consolidată și o coordonare eficientă a tuturor politicilor maritime la diferite niveluri decizionale.

O politică maritimă integrată va spori capacitatea Europei de a face față provocărilor legate de globalizare și competitivitate, schimbărilor climatice, degradării mediului marin, siguranței și

¹ A se vedea raportul privind procesul de consultare, COM(2007) 574. A se consulta, de asemenea: Cartea verde „Către o viitoare politică maritimă a Uniunii: o viziune europeană asupra mărilor și oceanelor”, COM(2006) 275.

securității maritime, precum și siguranței și durabilității energetice. Această politică trebuie să se bazeze pe excelență în domeniul cercetării, tehnologiei și inovării marine și va fi integrată în agenda de la Lisabona pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică și în agenda de la Göteborg pentru dezvoltare durabilă.

O politică maritimă integrată a Uniunii Europene:

- **va schimba modul de elaborare a politicilor și de luare a deciziilor** – indiferent de nivelul de elaborare a politicilor și de luare a deciziilor, compartimentalizarea nu mai este adecvată. Interacțiunile trebuie înțelese și luate în considerare; trebuie dezvoltate instrumente comune; sinergiile trebuie identificate și exploatate; iar conflictele trebuie evitate sau rezolvate.
- **va elabora și va oferi un program de lucru** – acțiunile în baza unor politici sectoriale diferite trebuie dezvoltate într-un cadru strategic coerent. Planul de acțiune care însoțește prezenta comunicare oferă o idee clară privind varietatea și amploarea activității care urmează. Următoarele proiecte prezintă un interes deosebit:
 - un spațiu european de transport maritim fără bariere;
 - o strategie europeană privind cercetarea în domeniul marin;
 - politici maritime naționale integrate care urmează să fie elaborate de către statele membre;
 - o rețea europeană de supraveghere maritimă;
 - o foaie de parcurs privind planificarea spațiului maritim elaborată de către statele membre;
 - o strategie de atenuare a efectelor schimbărilor climatice asupra regiunilor de coastă;
 - reducerea emisiilor de CO₂ și a poluării produse de transportul maritim;
 - eliminarea pescuitului pirat și a practicii distructive de pescuit cu traule de fund în largul mării;
 - o rețea europeană de centre de activități (*clustere*) maritime;
 - o reexaminare a derogărilor din legislația europeană a muncii pentru sectorul transportului maritim și al pescuitului.

Prezenta comunicare pune bazele cadrului de administrare și ale instrumentelor intersectoriale necesare pentru o politică maritimă integrată a Uniunii Europene și stabilește principalele acțiuni pe care Comisia le va întreprinde pe durata acestui mandat. Aceste acțiuni vor avea la bază principiile subsidiarității și competitivității, abordarea ecosistemică și participarea părților interesate.

2. CONTEXT

Europa are o linie de coastă de 70 000 de kilometri, de-a lungul a două oceane și patru mări: Oceanul Atlantic și Oceanul Arctic, Marea Baltică, Marea Nordului, Marea Mediterană și Marea Neagră. Regiunile maritime ale UE reprezintă aproximativ 40% din PIB-ul și populația sa.

Prin urmare, bunăstarea Europei este legată indisolubil de mare. Construcțiile navale și transportul maritim, porturile și pescuitul rămân activitățile maritime esențiale, însă energia produsă în larg (inclusiv petrol, gaze naturale și energii regenerabile), precum și turismul de coastă și maritim generează, de asemenea, venituri substanțiale. Porturile maritime și transportul maritim permit Europei să beneficieze de creșterea rapidă a comerțului internațional și să aibă un rol principal în economia mondială, în timp ce exploatarea resurselor minerale, acvacultura, biotehnologiile marine și noile tehnologii submarine reprezintă oportunități de afaceri din ce în ce mai importante. La fel de semnificative sunt utilizările recreative, estetice și culturale ale mărilor și serviciilor ecosistemice oferite de acestea.

Asigurarea unei utilizări cu adevărat durabile a mediului marin este o condiție prealabilă pentru competitivitatea acestor sectoare industriale. Vulnerabilitatea accentuată a zonelor de coastă, aglomerația crescândă din apele de coastă, rolul cheie al oceanelor în sistemul climatic și degradarea continuă a mediului marin sunt tot atâtea aspecte care necesită o concentrare mai puternică asupra mărilor și oceanelor noastre.

În prezent, durabilitatea oceanelor este larg recunoscută drept o provocare globală majoră, strâns legată de schimbările climatice.

Datorită creșterii concurenței pentru spațiul marin și impactului cumulat al activităților umane asupra ecosistemelor marine, procesul decizional din domeniul maritim, fragmentat în prezent, devine inadecvat și necesită o abordare mai integrată și bazată de cooperare. Prea mult timp, politicile privind, de exemplu, transportul maritim, pescuitul, energia, supravegherea și controlul mărilor, turismul, mediul marin și cercetarea marină s-au dezvoltat separat, conducând uneori la ineficiență, incoerență și conflicte de utilizare.

Având la bază această constatare, Comisia se orientează spre o politică maritimă integrată care să cuprindă toate aspectele relației noastre cu mările și oceanele. Această abordare inovatoare și globală va oferi un cadru strategic coerent care va permite o dezvoltare optimă și durabilă a tuturor activităților legate de mare.

3. UN CADRU DE ADMINISTRARE ȘI INSTRUMENTE PENTRU O POLITICĂ MARITIMĂ

O politică maritimă integrată necesită un cadru de administrare care să aplice abordarea integrată la toate nivelurile, precum și instrumente de politică orizontale și intersectoriale.

De asemenea, aceasta necesită o bază financiară solidă, care să țină seama de rezultatele acțiunilor pregătitoare.

3.1. Aplicarea abordării integrate în cadrul administrării maritime

Comisia a creat un grup operativ pentru politica maritimă, având sarcina de a analiza afacerile maritime și politicile care le afectează, de a coordona politicile sectoriale, de a asigura luarea în considerare a interacțiunilor dintre acestea și de a dirija dezvoltarea unor instrumente de

politică intersectoriale. De asemenea, Comisia a început să grupeze agențiile UE cu funcții legate de sectorul maritim în vederea asigurării contribuției lor colective la dezvoltarea politicii maritime.

Principiile unei mai bune reglementări vor ghida Comisia în elaborarea de politici maritime încă de la început: identificarea inițiativelor majore din domeniul maritim în ceea ce privește instrumentele de planificare și programare anuală, consultarea societății civile și a părților interesate, evaluările de impact și grupurile de lucru interservicii vor contribui la asigurarea capacității Comisiei de a elabora și aplica propuneri cu adevărat integrate.

Alte instituții și factori europeni implicați sunt invitați să analizeze cea mai bună modalitate de aplicare sistematică a abordării integrate în afacerile maritime. Anumite state membre au început să elaboreze mecanisme de coordonare în cadrul procesului decizional din domeniul maritim. Toate părțile interesate ar trebui să participe la procesul de administrare și sunt invitate să continue să atragă atenția Comisiei asupra tuturor reglementărilor europene care, din punctul lor de vedere, ar fi în contradicție cu obiectivele unei politici maritime integrate.

• **Comisia:**

- **va invita statele membre să elaboreze politici maritime naționale integrate, în strânsă colaborare cu părțile interesate, în special în regiunile de coastă;**
- **va propune în 2008 un set de orientări pentru aceste politici maritime naționale integrate și va prezenta, începând din 2009, un raport anual privind acțiunile întreprinse de UE și de statele membre în acest sens;**
- **va organiza o structură de consultare a părților interesate, care va continua să dezvolte politica maritimă și va permite un schimb al celor mai bune practici.**

3.2. Instrumente de elaborare a unei politici integrate

Un cadru de administrare integrat pentru afacerile maritime necesită instrumente de planificare orizontale care să fie comune politicilor sectoriale legate de mare și să susțină elaborarea comună a politicilor. Următoarele trei instrumente prezintă o importanță deosebită: supravegherea maritimă, esențială pentru siguranța și securitatea utilizării spațiului marin, planificarea spațiului maritim, un instrument de planificare fundamental pentru un proces decizional durabil și o sursă de date și informații completă și accesibilă.

3.2.1. O rețea europeană de supraveghere maritimă

Supravegherea maritimă este un element de cea mai mare importanță care garantează siguranța utilizării mării și securizarea frontierelor maritime ale Europei. Îmbunătățirea și optimizarea activităților de supraveghere maritimă, precum și interoperabilitatea la nivel european sunt aspecte semnificative în eforturile Europei de a răspunde provocărilor și amenințărilor legate de siguranța navigației, poluarea marină, aplicarea legii și securitate, în general.

Activitățile de supraveghere sunt derulate de statele membre, însă cea mai mare parte a activităților și amenințărilor abordate de acestea au un caracter transnațional. În majoritatea statelor membre, activitățile de supraveghere privind pescuitul, mediul și controlul mărilor sau imigrația intră în responsabilitatea mai multor agenții de aplicare a legii care funcționează

independent una de cealaltă. Acest fapt conduce la o utilizare ineficace a resurselor deja foarte limitate.

Prin urmare, Comisia susține necesitatea unei mai bune coordonări privind supravegherea maritimă printr-o cooperare mai strânsă între gărzile de coastă ale statelor membre și între acestea și alte agenții din domeniu.

Realizarea treptată a unei rețele integrate de reperare a navelor și de sisteme de navigare electronică pentru apele de coastă europene și largul mărilor, inclusiv o monitorizare prin satelit și sisteme de identificare și urmărire la distanță a navelor (LRIT), ar reprezenta, de asemenea, un instrument valoros pentru agențiile publice.

- **Comisia:**

- **va promova îmbunătățirea cooperării între gărzile de coastă din statele membre și agențiile din domeniu;**
- **va lua măsuri pentru o mai bună interoperabilitate a sistemului de supraveghere, care să reunească sistemele existente de monitorizare și reperare utilizate pentru siguranța și securitatea maritimă, pentru protecția mediului marin, controlul activităților de pescuit, controlul frontierelor externe și alte activități de aplicare a legii.**

3.2.2. Planificarea spațiului maritim și gestionarea integrată a zonelor de coastă (GIZC)

Cadrelor de planificare existente prezintă o abordare axată în principal pe aspectele terestre și adesea nu abordează efectele pe care dezvoltarea zonelor de coastă le poate avea asupra mării și viceversa. Trebuie să răspundem provocărilor care decurg din utilizările din ce în ce mai concurente ale mării, cum ar fi transportul maritim, pescuitul, acvacultura, activitățile de agrement, producerea de energie în larg și alte forme de exploatare a fundului mării.

Planificarea spațiului maritim este, prin urmare, un instrument fundamental pentru dezvoltarea durabilă a zonelor marine și a regiunilor de coastă, precum și pentru restaurarea calității ecologice a mărilor Europei.

În conformitate cu o recomandare a UE², statele membre au început să folosească GIZC pentru a reglementa utilizarea spațiului pentru activități economice și să instituie sisteme de planificare a spațiului pentru apele de coastă ale Europei. Aceste două instrumente contribuie la îndeplinirea angajamentelor din Strategia tematică de protecție a mediului marin³ și oferă operatorilor o mai bună predictibilitate pentru planificarea investițiilor viitoare. Va fi creat un sistem de schimb al celor mai bune practici între autoritățile implicate în planificarea spațiului maritim și GIZC.

Luarea deciziilor în acest domeniu intră în competența statelor membre. La nivel european, este nevoie de un angajament în favoarea unor principii și orientări comune care să faciliteze

² Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2002 privind punerea în aplicare a gestionării integrate a zonelor de coastă din Europa 2002/413/CE.

³ A se vedea Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a unui cadru de acțiune comunitară în domeniul politicii mediului marin directiva privind strategia marină – COM(2005) 505.

acest proces în mod flexibil și să asigure respectarea ecosistemelor marine regionale care depășesc frontierele maritime naționale.

- **Comisia:**

- **va elabora în 2008 o foaie de parcurs pentru a facilita dezvoltarea planificării spațiului maritim de către statele membre.**

3.2.3. *Date și informații*

Disponibilitatea și accesibilitatea unei game largi de date privind activitatea naturală și umană asupra oceanelor sunt elemente esențiale pentru luarea de decizii strategice referitoare la politica maritimă. Având în vedere numărul mare de date colectate și stocate în întreaga Europă în scopuri foarte variate, înființarea unei infrastructuri corespunzătoare de date și informații marine este de maximă importanță.

Este necesar ca aceste date să fie compilate într-un sistem cuprinzător și compatibil și să devină accesibile ca instrument care permite o mai bună administrare, o extindere a serviciilor cu valoare adăugată și o dezvoltare maritimă durabilă. Aceasta este o acțiune vastă, cu multe aspecte și va trebui pusă în practică în conformitate cu un plan clar și coerent, desfășurat pe mai mulți ani.

- **Comisia:**

- **va lua, în 2008, măsuri în vederea creării unei rețele europene de observare și date marine⁴ și va promova elaborarea unei hărți multidimensionale a apelor din statele membre pentru a îmbunătăți accesul la date de înaltă calitate.**

4. **DOMENII DE ACȚIUNE PENTRU O POLITICĂ MARITIMĂ INTEGRATĂ A UNIUNII EUROPENE**

O politică maritimă integrată a Uniunii Europene își va concentra acțiunea în special în următoarele cinci domenii:

4.1. **Maximizarea utilizării durabile a mărilor și oceanelor**

Primul obiectiv al unei politici maritime integrate a Uniunii Europene este crearea unor condiții optime pentru utilizarea durabilă a mărilor și oceanelor, asigurând dezvoltarea sectoarelor maritime și a regiunilor de coastă.

În multe state membre, dezvoltarea recentă a economiei maritime a depășit creșterea economică generală, în special în regiunile active în sectorul de logistică maritimă. Transportul maritim de mărfuri s-a dezvoltat considerabil începând din anul 2000, iar până în 2020 se preconizează triplarea acestuia. Regiunile active în alte piețe cu o creștere puternică, precum echipamentele marine, energia eoliană produsă în larg, agrementul nautic și navigația de croazieră, vor continua, de asemenea, să beneficieze de această creștere. Potențialul industriilor europene de a dezvolta produse maritime de vârf, care pot deveni lider pe piețele

⁴ Bazându-se, printre altele, pe inițiativa GMES.

mondiale, este, de asemenea, substanțial, având în vedere expertiza considerabilă a Europei în domeniul tehnologiilor marine.

Însă există multe posibilități încă neexplorate. Dacă se dorește o dezvoltare durabilă a activităților legate de mare, asigurând în același timp dezvoltarea activităților maritime astfel încât să nu fie amenințată sănătatea ecosistemului marin, este absolut necesară o viziune strategică actualizată pentru a asigura competitivitatea, siguranța și securitatea dezvoltării transportului maritim, a porturilor și a sectoarelor conexe.

Transportul maritim este esențial pentru comerțul interior și exterior al Europei și rămâne coloana vertebrală a centrului de activități maritime. Totuși, acest sector va continua să prospere numai dacă Uniunea va acționa mai departe pentru a instaura un nivel ridicat de siguranță și securitate maritimă, contribuind la protejarea vieților omenești și a mediului înconjurător și promovând în același timp condiții de concurență echitabile la nivel internațional.

Deși transportul maritim reprezintă o sursă îngrijorătoare de poluare atmosferică și de emisii de CO₂, acesta rămâne mult mai eficient din punct de vedere energetic decât transportul rutier. Din acest motiv și datorită necesității de a reduce numărul de camioane de pe drumurile aglomerate ale Europei, o politică maritimă integrată pledează în favoarea unor transporturi maritime sigure și fiabile. Programele europene actuale (TEN-T și MARCO POLO) vor continua să susțină crearea autostrăzilor maritime și a rețelelor de transport maritim de scurtă distanță. Dezvoltarea viitoare a rețelelor TEN va trebui să țină cont și de utilizarea crescândă a mărilor în scop energetic.

Cu toate acestea, transportul maritim rămâne dezavantajat față de alte moduri de transport. Acestea din urmă beneficiază de mai multe investiții publice. În plus, o navă care se deplasează între două porturi europene este supusă unor proceduri mai complexe și mai îndelungate decât un camion, deoarece în Europa nu există deocamdată o piață internă reală pentru transportul maritim. Pentru a profita de întregul potențial al sectorului european de transport maritim, trebuie eliminat acest dezavantaj față de alte moduri de transport prin simplificarea formalităților administrative și vamale pentru serviciile maritime intracomunitare.

• **În vederea îmbunătățirii eficienței transportului maritim în Europa și a asigurării competitivității pe termen lung a acestuia, Comisia:**

- **va propune un spațiu european de transport maritim fără bariere;**
- **va pregăti o strategie completă de transport maritim pentru 2008-2018.**

Porturile maritime europene reprezintă o altă legătură esențială din lanțul logistic de care depinde economia europeană. Acestea sunt centre economice care îndeplinesc un rol cheie în stabilirea calității mediilor urbane și naturale.

Odată cu globalizarea, suntem martorii unei dezvoltări fără precedent a comerțului internațional. Având în vedere că 90% din comerțul exterior al Europei și aproximativ 40% din comerțul său interior trec prin porturile europene, nu este greu de înțeles dificultatea majoră cu care se confruntă porturile Europei, în condițiile în care acestea trebuie să răspundă unei cereri în continuă creștere. Capacitatea lor trebuie să evolueze în paralel cu creșterea

comerțului interior și exterior al Europei și să fie compatibilă cu obiectivele politicilor europene conexe, în special cu obiectivele de mediu și de competitivitate.

- **Comisia:**

- **va propune o nouă politică privind porturile, având în vedere rolurile multiple ale acestora și contextul mai larg al logisticii europene;**
- **va elabora propuneri de reducere a nivelurilor de poluare atmosferică provocată de navele din porturi, și anume prin eliminarea dezavantajelor fiscale pentru electricitatea produsă pe uscat;**
- **va emite orientări privind aplicarea legislației comunitare de mediu corespunzătoare pentru dezvoltarea porturilor.**

Lanțul logistic maritim european necesită, de asemenea, industrii de vârf în materie de *construcții navale și întreprinderi de reparații și echipamente maritime*, iar Uniunea Europeană se va baza pe inițiativele de succes⁵ pentru a promova dezvoltarea acestor sectoare și, în special, a întreprinderilor mici și mijlocii.

Pentru a continua dezvoltarea economică fără a mai agrava degradarea mediului, vor fi absolut necesare mai multe investiții în cercetarea și tehnologia marină. De asemenea, aceste investiții vor crea noi oportunități. Tehnologiile axate pe protecția mediului vor permite dezvoltarea activităților maritime, iar conservarea mediului marin va oferi întreprinderilor europene posibilitatea să se mențină în avans, pe măsură ce standardele mondiale devin mai stricte și se dezvoltă sectoare industriale promițătoare, precum biotehnologiile marine, energiile regenerabile produse în larg, tehnologiile și echipamentele subacvatice și acvacultura marină.

De asemenea, tehnologia permite Europei să beneficieze de întregul potențial al mării ca sursă de petrol și gaze⁶, precum și de energii regenerabile și ca mijloc de transport de energie, prin diversificarea rutelor de transport de energie și, astfel, prin consolidarea siguranței aprovizionării. Situația energetică a Europei arată că posibilitățile de creare de sinergii între politica energetică și cea maritimă sunt în creștere⁷. În acest sens, Comunicarea Comisiei din ianuarie 2007⁸ privind o strategie energetică pentru Europa a recunoscut necesitatea de a continua dezvoltarea utilizării mărilor și oceanelor pentru a promova obiectivele energetice ale Uniunii Europene.

Integrarea întreprinderilor și competitivitatea în sectorul maritim sunt stimulate puternic de formarea de *centre de activități multisectoriale*⁹. Acestea sunt esențiale pentru a păstra know-how-ul maritim al Europei și, prin urmare, vor ocupa o poziție centrală în cadrul politicii maritime. Cooperarea între sectoarele public și privat privind centrele de excelență maritimă

⁵ De exemplu, Waterborne Platform și LeaderShip 2015.

⁶ În conformitate cu Asociația Internațională a Producătorilor de Petrol și Gaze (OGP), 40% din petrolul și 60% din gazele consumate în prezent în Europa sunt forate în larg.

⁷ A se vedea documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Politica energetică și politica maritimă: asigurarea unei mai bune compatibilități”.

⁸ Comunicarea Comisiei către Consiliul European și Parlamentul European: O politică energetică pentru Europa – COM(2007) 1.

⁹ A se vedea documentul de lucru al serviciilor Comisiei atașat prezentei comunicări.

va oferi, de asemenea, un cadru propice pentru o înțelegere deplină și o planificare adecvată a interacțiunilor dintre diferite industrii și domenii.

- **Comisia va încuraja formarea de centre de activități multisectoriale și de centre regionale de excelență maritimă și va promova o rețea europeană de centre de activități maritime.**

Obiectivul Comisiei este și acela de a spori numărul și calitatea *locurilor de muncă din sectorul maritim* pentru cetățenii europeni. Declinul ocupării forței de muncă în sectorul maritim este îngrijorător și această tendință trebuie inversată, întrucât experiența navigatorilor este esențială și pentru locurile de muncă de pe uscat.

Pentru ca europenii să fie atrași de acest sector, este necesară o îmbunătățire a politicilor de personal și a condițiilor de muncă (inclusiv sănătatea și securitatea), însoțită de eforturi concertate ale tuturor părților interesate din domeniul maritim și de un cadru de reglementare eficient având în vedere contextul global. De asemenea, Comisia sprijină de deplin dialogul social privind integrarea în dreptul comunitar a Convenției OIM privind standardele de muncă în domeniul maritim. De asemenea, Comisia va promova crearea unui sistem care să le ofere europenilor perspective profesionale mai bune și mai vaste în centrul de activități maritime. Acesta va include extinderea gamei de studii maritime și revalorificarea competențelor și a calificărilor pentru profesiile din domeniul maritim.

- **Comisia:**

- **va reanaliza, în strânsă cooperare cu partenerii sociali, domeniile din legislația europeană a muncii din care sectoarele maritime sunt excluse¹⁰;**
- **va promova un certificat de excelență maritimă.**

În ciuda eforturilor anterioare, activitatea economică în creștere în zonele de coastă și mările Europei a fost asociată cu deteriorarea *calității mediului marin*. Comisia a propus deja o strategie maritimă a UE care cuprinde o propunere de directivă¹¹ pentru a stopa și a inversa această tendință și pentru a oferi un cadru de acțiune comunitară în vederea obținerii unei situații ecologice pozitive a mediului marin în contextul dezvoltării durabile.

Provocarea este accentuată de impactul major pe care schimbările climatice îl vor avea, probabil, în regiunile de coastă. Captarea carbonului din subsolul marin este o activitate inovatoare care prezintă un mare potențial în vederea atenuării schimbărilor climatice. Uniunea Europeană trebuie să se mențină în avangarda acestei tehnologii, printr-un cadru de reglementare coerent pentru a exploata la maximum acest potențial.

Prin urmare, este necesară îndeplinirea obiectivelor din legislația europeană de mediu, în special cele din directiva privind habitatele¹² și din propunerea de directivă privind strategia pentru mediul marin. În acest sens, este important și acquis-ul comunitar privind siguranța

¹⁰ Comunicarea privind reevaluarea cadrului social de reglementare pentru locuri de muncă mai numeroase și mai bune în sectorul maritim din Uniunea Europeană, COM(2007) 591.

¹¹ COM(2005) 504 și COM(2005) 505.

¹² Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică.

maritimă și prevenirea poluării provocate de nave. Adoptarea rapidă a propunerilor din al treilea pachet maritim va avea o contribuție semnificativă la acest acquis.

- **Comisia:**

- **va lansa acțiuni pilot pentru reducerea impactului schimbărilor climatice în zonele de coastă și pentru adaptarea la acestea;**
- **va sprijini în mod activ eforturile internaționale de reducere a poluării atmosferice provocate de nave și, în lipsa unor progrese ale acestor eforturi, va elabora propuneri la nivel european;**
- **va sprijini în mod activ eforturile internaționale de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră provocate de nave și, în lipsa unor progrese ale acestor eforturi, va lua în considerare posibilitățile existente pentru adoptarea de măsuri la nivel european;**
- **ținând seama în mod corespunzător de activitatea în curs de desfășurare la nivel internațional, va elabora propuneri pentru dezafectarea navelor vechi într-un mod eficient, sigur și durabil din punct de vedere ecologic.**

Gestionarea pescuitului trebuie să acorde o mai mare atenție bunăstării comunităților din zonele de coastă, mediului marin și interacțiunii pescuitului cu alte activități. Refacerea resurselor halieutice va fi urmărită în mod activ, aceasta necesitând informații științifice solide și consolidarea tendinței spre o planificare multianuală. Comisia va lua măsuri pentru a se asigura că politica comună în domeniul pescuitului reflectă abordarea ecosistemică a strategiei pentru mediul marin și va acționa pentru eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat în apele sale și în largul mării.

Gestionarea resurselor halieutice conform principiului unor randamente maxime durabile va oferi un viitor mai bun comunităților de pescari europeni și va asigura contribuția acestora la siguranța alimentară a Europei; acest obiectiv trebuie realizat până în anul 2015 în conformitate cu angajamentele internaționale.

Îmbunătățirea siguranței pescarilor la locul de muncă trebuie, de asemenea, abordată în contextul mai larg al condițiilor de muncă din domeniul maritim și al politicii sociale, iar experiența pescarilor și cunoștințele acestora despre mediul marin trebuie valorificate în beneficiul întregii societăți.

Dezvoltarea acvaculturii în vederea satisfacerii cererii globale în creștere de fructe de mare trebuie realizată într-un cadru de reglementare care încurajează antreprenoriatul și inovarea și asigură respectarea standardelor ridicate de mediu și sănătate publică.

- **Comisia:**

- **va lua măsuri ferme în vederea eliminării practicii aruncării înapoi în mare a capturilor¹³ și a pescuitului distructiv, precum cel cu traule de fund în largul mării în habitate sensibile¹⁴;**
- **va lua măsuri ferme în vederea eliminării activităților de pescuit ilegale, nedeclarate și nereglementate¹⁵;**
- **va promova dezvoltarea în Europa a unei industrii de acvacultură care nu prezintă riscuri pentru mediu.**

4.2. Construirea unei baze de cunoaștere și inovație pentru politica maritimă

Știința, tehnologia și cercetarea marine sunt elemente fundamentale pentru dezvoltarea durabilă a activităților legate de mare.

Ajutându-ne să dobândim o înțelegere mai aprofundată a impactului activităților umane asupra sistemelor marine, cercetarea științifică și tehnologiile oferă soluția pentru decuplarea dezvoltării activităților maritime de degradarea mediului.

Consolidarea abordării interdisciplinare a științelor marine ne poate ajuta să înțelegem mai bine interacțiunile dintre activitățile maritime și va reprezenta astfel o componentă indispensabilă a politicii maritime integrate. De asemenea, aceasta este esențială dacă ne dorim să precizem și să atenuăm cât mai mult posibil efectele schimbărilor climatice.

Cercetarea marină și maritimă este costisitoare: ineficiențele nu sunt permise. Pentru cea mai bună utilizare a resurselor Europei, este necesară elaborarea unei strategii clare care va stabili o legătură între prioritățile politice și de cercetare, va răspunde provocărilor intersectoriale, va crește la maximum sinergiile dintre eforturile statelor membre și ale Comunității, va evita dublarea eforturilor și va îmbunătăți dialogul dintre părțile interesate. De asemenea, Europa trebuie să exploreze modul în care cercetarea poate contribui mai bine la inovare și poate transforma mai eficient cunoștințele și competențele în produse și servicii industriale.

Dezvoltarea rețelei europene de observare și date marine¹⁶ va reprezenta un instrument important al acestei strategii.

- **Comisia:**

- **va prezenta în 2008 o strategie europeană amplă de cercetare marină și maritimă;**

¹³ Comunicare a Comisiei către Consiliu și către Parlamentul European: O politică de reducere a capturilor accidentale nedorite și de eliminare a aruncării înapoi în mare a capturilor în activitățile de pescuit din Europa - COM(2007) 136.

¹⁴ Comunicare și propunere de regulament prevăzute pentru 17 octombrie.

¹⁵ Comunicare și propunere de regulament prevăzute pentru 17 octombrie.

¹⁶ A se vedea secțiunea 3.2.3.

- **va lansa apeluri comune intersectoriale în temeiul celui de-al șaptelea program-cadru de cercetare pentru promovarea unei abordări integrate și îmbunătățirea înțelegerii afacerilor maritime;**
- **va sprijini cercetarea pentru prezicerea și atenuarea efectelor schimbărilor climatice asupra activităților maritime, mediului marin, zonelor de coastă și asupra insulelor, precum și adaptarea la aceste efecte;**
- **va sprijini crearea unui parteneriat științific european în domeniul marin, dedicat unui dialog concertat între comunitatea științifică, industrie și responsabili politici.**

4.3. Asigurarea celor mai bune condiții de viață în regiunile de coastă

În decursul ultimului deceniu, creșterea demografică în *regiunile de coastă și în insule* a fost de două ori mai mare decât media europeană. Comunitățile din zonele de coastă reprezintă, de asemenea, destinația majorității turiștilor din Europa; de aceea, necesitatea reconcilierii dezvoltării economice, a dezvoltării durabile din punct de vedere ecologic și a calității vieții este deosebit de acută în aceste regiuni.

Autoritățile regionale și comunitățile din zonele de coastă au un rol important în reglementarea activităților de coastă și maritime. Prin urmare, Comitetul Regiunilor, regiunile de coastă și rețelele acestora sunt partenerii esențiali pentru dezvoltarea unei politici maritime integrate a Uniunii Europene.

Datorită porturilor și sectoarelor lor maritime, aceste regiuni au o importanță strategică pentru întreaga Europă. Ele oferă servicii importante pentru hinterland și constituie o bază pentru controlul frontierelor maritime și al apelor de coastă. Rezultă o presiune puternică asupra infrastructurii și aceasta trebuie luată în considerare la alocarea resurselor comunitare. Regiunile de coastă sunt, de asemenea, afectate în mod deosebit de schimbările climatice, iar gestionarea riscurilor poate avea un impact dramatic asupra bugetelor și economiilor lor.

Marea este un factor determinant pentru turismul de coastă și maritim, acesta reprezentând un factor catalizator important pentru dezvoltarea economică din zonele de coastă ale Europei. Comisia va acționa mai activ împreună cu părțile interesate pentru dezvoltarea unei politici de turism durabil care ia în considerare turismul de coastă și maritim.

Sunt disponibile surse de finanțare, însă părțile interesate consideră că nu au acces suficient la informații. Comisia va acționa pentru optimizarea sprijinului pentru proiectele maritime din regiunile de coastă și din insule, pe baza instrumentelor disponibile de finanțare comunitară.

Necesitatea îmbunătățirii datelor socioeconomice privind sectoarele maritime și regiunile de coastă este, de asemenea, evidentă, întrucât dificultățile de obținere a acestor informații scad capacitatea factorilor regionali interesați de a realiza planuri și investiții raționale pe termen lung.

De asemenea, colaborarea interregională este esențială pentru dezvoltarea regiunilor de coastă ale Europei, având în vedere diversitatea și specificitatea acestora. În consecință, Comisia va utiliza la maximum programul de cooperare teritorială pentru a sprijini dezvoltarea maritimă interregională.

Regiunile ultraperiferice și insulele se confruntă cu importante dezavantaje economice, însă prezintă un potențial ridicat în ceea ce privește activitățile maritime și cercetarea marină. Zonele lor maritime întinse oferă servicii ecosistemice de mare interes pentru Uniune. În cadrul comunicării recente privind regiunile ultraperiferice ale UE, Comisia va promova atât dezvoltarea potențialului lor maritim, cât și cooperarea acestora cu vecinii din regiune.

- **Comisia:**

- **va promova turismul de coastă și maritim, în cadrul următoarei inițiative privind turismul;**
- **va pregăti o bază de date privind finanțarea comunitară disponibilă pentru proiectele maritime și regiunile de coastă și va elabora, până în anul 2009, o bază de date cu informații socioeconomice pentru sectoarele maritime și regiunile de coastă;**
- **va propune o strategie comunitară de prevenire a dezastrelor, subliniind riscurile la care sunt expuse regiunile de coastă;**
- **va promova dezvoltarea potențialului maritim al regiunilor ultraperiferice și al insulelor.**

4.4. Promovarea poziției de lider a Europei în afacerile maritime internaționale

Uniunea Europeană va acționa în vederea unei administrări internaționale mai eficiente a afacerilor maritime și a unei aplicări efective a dreptului maritim internațional, îndemnând statele membre să ratifice instrumentele corespunzătoare. De asemenea, va promova coordonarea intereselor europene în principalele forumuri internaționale.

Accesul pe piețele internaționale pentru sectoarele și serviciile maritime ale Europei, exploatarea științifică și comercială durabilă a largului mării, protecția biodiversității marine globale, îmbunătățirea siguranței și a securității maritime, condițiile de muncă, reducerea poluării provocate de nave și lupta împotriva activităților ilegale în apele internaționale vor constitui prioritățile externe ale politicii maritime integrate a Uniunii Europene.

De asemenea, se va acorda atenție implicațiilor geopolitice ale schimbărilor climatice. În acest context, Comisia va prezenta în 2008 un raport privind aspectele strategice referitoare la Oceanul Arctic.

Afacerile maritime vor fi un subiect periodic de discuție cu partenerii Uniunii Europene care au luat deja măsuri în vederea unei abordări maritime integrate, cum ar fi Australia, Canada, Japonia, Norvegia și Statele Unite, precum și cu alți parteneri, de exemplu, Brazilia, China, India și Rusia.

Uniunea Europeană va stimula, de asemenea, o responsabilitate comună asupra mărilor pe care le împarte cu cei mai apropiați vecini. În special, va elabora propuneri pentru creșterea cooperării în vederea gestionării Mării Mediterane și a Mării Negre. Va promova cooperarea în domeniul afacerilor maritime în cadrul Dimensiunii Nordice a politicii sale de relații externe și va înscrie afacerile maritime pe agenda UE de cooperare cu statele în curs de dezvoltare, inclusiv cu statele insulare mici, în curs de dezvoltare. În acest context, Uniunea

va sprijini consolidarea capacităților țărilor în curs de dezvoltare în ceea ce privește politica maritimă și dreptul mării.

Comisia va propune un acord de punere în aplicare a UNCLOS¹⁷ privind biodiversitatea marină în zonele din afara jurisdicțiilor naționale și va acționa în vederea încheierii cu succes a negocierilor internaționale privind zonele marine protejate din largul mării.

- **Comisia:**

- **va promova cooperarea în cadrul Dimensiunii Nordice și al politicilor europene de extindere și de vecinătate pentru acoperirea aspectelor legate de politica maritimă și de gestionare a mărilor comune;**
- **va propune o strategie pentru proiecția în exterior a politicii maritime a Uniunii prin intermediul unui dialog structurat cu principalii parteneri.**

4.5. Îmbunătățirea vizibilității Europei maritime

Părțile interesate au arătat clar faptul că procesul de elaborare a unei politici maritime a Uniunii Europene a contribuit la creșterea gradului de conștientizare publică a valorii economiei și a patrimoniului maritim și la crearea unui sentiment de împărtășire a obiectivelor și a identității comune cu părțile interesate.

Obiectivul unei politici maritime integrate ar trebui să fie acela de a crește vizibilitatea Europei maritime și de a îmbunătăți imaginea activităților maritime și a profesiilor din domeniul maritim.

De asemenea, această politică ar trebui să promoveze patrimoniul maritim al Europei, prin sprijinirea comunităților maritime, inclusiv a orașelor port și a comunităților tradiționale de pescari, a produselor artizanale și a tehnicilor tradiționale, precum și prin promovarea legăturilor dintre acestea, îmbunătățindu-le astfel cunoștințele și vizibilitatea.

- **Comisia:**

- **va lansa un atlas european al mărilor, ca instrument educațional și ca mijloc de promovare a patrimoniului nostru maritim comun;**
- **va propune sărbătorirea în fiecare an a unei zile maritime europene, începând din 2008, pentru creșterea vizibilității afacerilor maritime și promovarea legăturilor dintre organizațiile de patrimoniu maritim, muzee și acvarii.**

5. CONCLUZII

Consiliul European din iunie 2007 a salutat dezbaterile pe scară largă care a avut loc în Europa în ceea ce privește viitoarea politică maritimă. Șefii de stat și de guvern au invitat Comisia să propună un plan de acțiune european, care va fi prezentat în luna octombrie. Având în vedere principiul subsidiarității, acest plan de acțiune vizează explorarea întregului

¹⁷ Convenția Națiunilor Unite privind dreptul mării.

potențial al activităților economice legate de mare într-un mod durabil din punct de vedere ecologic.

Prin intermediul prezentei comunicări și al planului de acțiune atașat, Comisia răspunde acestei solicitări a Consiliului European, luând în considerare avizele exprimate de alte instituții europene, de guvernele statelor membre, de parlamente și de un număr mare de părți interesate¹⁸.

Comisia invită Consiliul European, Consiliul de Miniștri și Parlamentul European, precum și Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor, autoritățile naționale și regionale și alte părți interesate să răspundă proactiv la această politică.

¹⁸ Pentru detalii, a se vedea Concluziile consultării privind politica maritimă europeană, COM (2007) 574 din 10.10.2007.